

EU SDG Profile Creator 2025.1 Упутство за коришћење

Датум креирања: 31. март 2025. године

Резиме

Овај водич вас упућује како да користите **EU SDG Profile Creator 2025.1** апликацију, за креирање профила за скуп EU SDG индикатора.

Садржај

Садржај

Поглавље 1. Почетак рада	3
Увол	3
Системски захтеви	3
Инсталација	4
Поглавље 2. Креирање EU SDG профила	5
Избор параметара	5
Преглед профила	9
Збирна статистика	.11

Поглавље 1. Почетак рада

Увод

Уједињене нације (УН) су 2015. године заједно са међународним и националним актерима усвојиле Агенду за одрживи развој 2030. Дефинисаних 17 циљева одрживог развоја (SDG) и 169 потциљева демонстрирају широк опсег ове нове агенде. Поред тога, у циљу мерења напретка ка циљевима одрживог развоја у контексту ЕУ, Европска комисија је развила свој скуп EU SDG индикатора, који се разликује од глобалне листе УН. За више информација о EU SDG индикаторима погледати веб страницу <u>https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/overview</u>.

EU SDG Profile Creator је десктоп апликација која креира један документ, профил, у уобичајеном Microsoft Excel формату. Овај документ садржи на једном месту све податке за EU SDG индикаторе, добијене из базе података Евростата, и представљене у облику табела и графикона. Сваки индикатор је приказан на посебној Excel картици. Поред тога, програм нуди и могућност креирања збирне статистике за преглед доступности података за скуп EU SDG индикатора, за одабрану земљу.

Ова апликација користи API Statistics веб сервисе које нуди Евростат на њиховој веб локацији, на адреси <u>https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/web-services</u>. Коришћењем ових бесплатних сервиса, подаци за EU SDG индикаторе се директно преузимају из базе података Евростата и форматирају на одговарајући начин за приказ у профилу.

Системски захтеви

EU SDG Profile Creator 2025.1 је **Windows desktop** апликација. Препоручени хардверски и софтверски захтеви за инсталацију и коришћење апликације су следећи:

- PC са процесором Intel (x86/x64), минимално 4GB RAM меморије
- Windows 7 или новија верзија
- MS Office Excel 2007 или новија верзија
- Активна интернет веза

Овај софтвер је бесплатан. Да би сте преузели програм, упутства за коришћење и инсталацију и погледали остале релевантне информације посетите веб сајт аутора <u>https://www.vladica.in.rs/</u>.

Инсталација

Овај програм можете да користите на два начина, <u>или да га инсталирате или да користите</u> <u>портабилну верзију</u>. Инсталација програма је веома једноставна и обавља се у неколико једноставних корака. **Упутство за инсталацију** садржи детаљне информације о томе где можете наћи програм за инсталацију и како да инсталирате овај програм. Након инсталације, на десктопу вашег рачунара ће се појавити нова икона, као на слици доле.

Ако користите портабилну верзију, стартујте програм **EUSDGProfileCreator.exe** који се налази у фолдеру портабилне верзије овог алата.

Поглавље 2. Креирање EU SDG профила

Апликација **EU SDG Profile Creator** нуди приступ подацима за EU SDG индикаторе на једноставан начин и на једном месту. Почните тако што ћете прво покренути апликацију са десктопа свог рачунара, а затим изаберите параметре за које желите да тражите податке у бази података Евростата, да бисте креирали профил.

Избор параметара

Када покренете апликацију добићете само један прозор (форму). То је место где можете изабрати све параметре који су потребни за креирање профила. Изглед овог прозора је приказан на следећој слици.

EU SDG Profile Creator 2025.1 [Free Tool]				- 🗆 X
Form Language / Jezik: Ф Српски (ћирилица) У			🗌 Предефинисани упити (Србиј	Author: Vladica Janković a)
EuroBase језик: English v EU SDG индикатори за: 2025 v	Изаберите индикаторе: Код Индикатор 01_10 Стопа ризика од сиромац 01_20 Лица у ризику од монетај 01_31 Стопа изразите материј 01_40 Лица која живе у домаћи 01_41 Стопа ризика од сиромац С	штва или социјалне иси оног сиромаштва посл алне и социјалне ускра иству са веома ниским штва код запослених л >	Изаберите државу: Изаберите државу: Акстрија Белија Босна и Херцеговина Бразии Бугарска Хрватска Хиватска Кипар Изабрано: 2	 Поништи све ЕУ чланице ЕУ земље кандидати Отворени Балкан ЕFTА чланице
Изаберите период (у годинама):	: Последњих: 〇 Избор година:	Изглед табеле: 🗹 Збирна статистика Србија	Опције графикона Прикажи графи Прикажи графи	а: Тип графикона: ик. Стубичасти (вертикал) У на:
			Ees npesoga	ч Направи профил Излаз

Следи објашњење сваког елемента на форми:

Падајућа листа у горњем левом углу даје могућност избора између три језика за приказ садржаја форме. То су енглески и српски језик (ћирилица или латиница). Погледајте слику испод.

Падајућа листа EuroBase језик: даје могућност избора између три језика понуђена на сајту Евростата: енглески, француски и немачки. Иницијално је изабран енглески језик. Имајте на уму да ће називи индикатора, јединице мере и остали параметри у креираном профилу бити приказани на језику који је овде изабран. Погледајте слику испод.

EuroBase језик:	
English	<
English	
Deutsch	
Français	

Падајућа листа EU SDG индикатори за: даје могућност да одаберете годину за званични сет EU SDG индикатора, почевши од 2018. године. Иницијално је са листе изабрана најновија година, то је 2025. Погледајте слику испод.

2025	~
2018	
2019	
2020	
2021	
2022	
2023	
2024	
2025	

На основу изабране године, апликација ће приказати (попунити) листу са званичним EU SDG индикаторима за ту годину. На пример, ако се изабере 2025, ова листа ће приказати све индикаторе за 2025. годину. Погледајте слику испод.

Изаберите индикаторе:				
Код	Индикатор	^		
01_10	Стопа ризика од сиромаштва или социјалне ис			
01_20	Лица у ризику од монетарног сиромаштва посл			
01_31	Стопа изразите материјалне и социјалне ускра			
01_40	Лица која живе у домаћинству са веома ниским			
01_41	Стопа ризика од сиромаштва код запослених л	Ų.		
<	>			
Нису изаб	рани индикатори			

<u>Мора бити изабран барем један индикатор да би се могао креирати профил</u>. Листа омогућава избор и више индикатора. На пример, могу се изабрати сви индикатори из SDG циља 1 (индикатори чији кодови имају префикс **01**_), а затим индикатор 12_10 итд. За избор свих индикатора са листе, на тастатури треба притиснути истовремено Ctrl+Shift+End.

Листа поља за потврду Изаберите државу: нуди могућност да се изабере један или више географских параметара (земаља). Мора бити изабрана (поље чекирано) најмање једна географска одредница/територија. Иницијално су изабрани (чекирани) Европска унија – 27 земаља (од 2020.) и Србија, али се тај избор може лако променити. Погледајте слику испод.

Изаберите државу:		
🗌 Албанија	^	
🗌 Аустрија		Поништи све
🗌 Белгија		
🗌 Босна и Херцеговина		🔄 ЕУ чланице
🔲 Бразил		🗌 ЕУ земље кандидати
🔲 Бугарска		
🗌 Канада		🔲 Отворени Балкан
🗌 Хрватска		
🗌 Кипар	۷	
Изабрано: 2		

Дугме **Поништи све** брише (ресетује) изабрано. Поља за потврду на десној страни дају могућност да се са листе брзо изаберу или искључе групације држава. На пример, ако је потврђено поље **ЕУ земље кандидати**, у листи ће бити изабране Албанија, Молдавија, Северна Македонија, Србија, Турска, Украјина и Црна Гора.

- Временски период(е) можете да изаберете тако што ћете изабрати једно од пет радио дугмади код дела Изаберите период (у годинама). Начини за избор су:
 - а) Ако је изабрана опција Све, из базе података Евростата биће преузети сви доступни подаци (све године) за изабране индикаторе и земље.
 - b) Опција Опсег нуди избор распона година. Из базе ће бити преузети подаци за све године у дефинисаном опсегу. У доњем примеру, из базе података биће изабрани сви подаци од 2010. до 2015. године.

Изаберите период (у годинама):					
🔾 Све	• Опсег	⊖ Од:	О После		
Од:	2010 Д	o: 2015			

с) Ако је изабрана опција Од, из базе података ће бити преузети подаци од изабране година надаље. У доњем примеру ће из базе података бити изабрани сви подаци почевши од 2010. године надаље (ка новијим).

Изабер	ите период (у годинама):
О Све	○ Опсег ● Од: ○ Последњих:
	2010 године

d) Ако је изабрана опција Последњих, подаци за последњи расположиви број изабраних година биће преузети из базе података. У доњем примеру, биће преузети подаци за последњих пет година које су доступне у бази података.

Изаберите период (у годинама):				
C	○ Све ○ Опсег ○ Од: ● Последњих: ○ Избор година:			
	5 година временске серије			

е) Са опцијом Избор година може се направити било која комбинација година. На пример може се изабрати опсег година 2010-2015 и 2019. Кликните на дугме Поништи да би сте обрисали изабране године и почели од почетка избор година.

Избор	о година:		
1985	^		
1986			
1987			
1988			
1989			
1990			
1991			
1992			
1993	¥		
Поништи			

Ако је означено поље за потврду (checkbox) Предефинисани упити (само Србија), апликација ће креирати профил на основу постојећих података за Србију. На пример, подаци за SDG индикаторе из EU-SILC-а биће доступни од 2013. године надаље.

Предефинисани упити (само Србија)

Одељак Изглед табеле: нуди могућност креирања збирне статистике (расположивост података за SDG индикаторе) за изабрану земљу. У примеру испод изабрана држава је Србија, али то може бити било која земља са листе. Збирна статистика коју генерише апликација ће се у креираном профилу налазити на последњој картици ЗБИРНА СТАТИСТИКА.

Изглед табеле:	
🗹 Збирна статистика	
Србија	\sim

Одељак Опције графикона: нуди вам да изаберите да ли у креираном профилу желите да имате или не графиконе. Ако желите да профил има само табеле, поље за потврду Прикажи график. не треба да буде изабрано (чекирано). Даље, можете да изабере и тип графикона који ће бити креирани, међу шест различитих понуђених типова (Погледајте слику испод).

Падајућа листа Преведи профил на: нуди превођење профила на српски језик (ћирилично или латинично писмо). Ако овде ниједан језик није изабран (Без превода), профил ће бити креиран на језику који је изабран у падајућој листи EuroBase језик:.

Преведи профил на:			
Без превода 🛛 🗸			
Без превода Сраски (фириализа)			
Српски (пирилица) Српски (латиница)			

Важна напомена: Претходно објашњене параметре можете одабрати било којим редоследом!

Када изаберете све параметре, кликните на дугме да бисте креирали профил. Апликација ће приказати напредак при дну форме. Када завршите, само изаберите локацију и име датотеке да бисте сачували нови креирани EU SDG профил. То је све!

Напомена: Морате имати интернет везу да бисте добили податке и креирали профил!

Постоји више начина за избор параметара, односно дефинисање профила који желите да добијете. На пример, можете изабрати само индикаторе из SDG циља 1 (индикаторе са префиксом **01_**), неке земље чланице ЕУ и земље кандидате, године 2015-2021¹, тип графикона линијски са маркерима или слично итд.

Преглед профила

Профил је Excel документ, креиран у xlsx формату. Сваки EU SDG индикатор се налази на посебној картици. Број Excel картица зависи од броја изабраних индикатора. Погледајте снимак екрана на доњој слици.

H + + 01 10 1 01 20 1 30 1 01 40 1 01 41 1 01 60 1 02_10 1 02_20 1 02_30 1 02_40 1 02_50 1 02_60 1 03_1

Картице су обојене стандардним бојама које је УН дефинисао за Циљеве одрживог развоја.

Нова опција је картица САДРЖАЈ која омогућава лакшу навигацију унутар профила, јер садржи на једном месту хиперлинкове ка картицама свих индикатора у профилу.

Пример испод приказује профил креиран само за један индикатор **01_10**, ради поређења Србије и ЕУ 27 за период од 2015. до 2023. године.

Први ред садржи назив SDG циља (краћа верзија), овде **1. СВЕТ БЕЗ СИРОМАШТВА** (како је дато на сајту Евростата). У наставку испод је мала табела која садржи информације: назив (лабела) индикатора, шифра индикатора (**01_10**) и директне везе до табеле са подацима, метаподацима и са линком за преузимање података у **tsv** формату са сајта Евростата. Затим, испод је табела са информацијама корисним за праћење овог индикатора: **Тренд**, **Циљна вредност** и **Циљна година**. Овде се види да је за овај индикатор боље (<u>пожељан тренд</u>) када су мање вредности (Мање је боље), што значи да се смањује сиромаштво. Даље, до 2030. године (циљна година) број сиромашних људи у Европској унији треба смањити за 15

¹ Ако желите да изаберете само једну годину можете изабрати опцију **Опсег** и унети исту годину у поља **Од:** и **До:** или изабрати само једну годину са листе коришћењем опције **Избор година**.

милиона, укључујући најмање 5 милиона деце (Циљна дефинисана вредност од стране Европске комисије).

Даље, на левој страни идући наниже су генерисане табеле са свим расположивим подацима. У овом примеру постоје четири табеле, две за целокупну популацију и две за популацију млађу од 18 година и вредности су приказане са две јединице мере, **Проценат** и **Хиљаде лица**. Заглавље сваке табеле садржи назив индикатора, временски период(е) и јединицу мере. Поднаслови садрже додатне параметре специфичне за табелу.

За сваку табелу постоји одговарајући графикон (овде линијски графикон са маркерима) на десној страни. Имајте на уму да је Excel графикон чист објекат (не слика) и да омогућава веома лако даље прилагођавање, подешавање и коришћење у другим апликацијама.

Испод последње генерисане табеле налазе се додатне информације за овај индикатор: извор података, име скупа података, датум када је скуп података ажуриран и значење заставица (ознака). Коначно, на крају је дат <u>кратак опис (метаподаци)</u> за индикатор. Све ове информације се преузимају директно из базе података Евростата и то је стање у тренутку када је направљен профил.

Неки подаци долазе са ознакама (flags). Те ознаке су видљиве у оквиру за текст са коментаром, који се добија када се стрелица миша држи преко ћелије табеле која има придружену ознаку. У наставку је дат пример за индикатор **04_20**, са објашњењем испод табеле да ознака **b** означава да је у 2021. години дошло до прекида временске серије.

Стечено терцијарно	о образова	ње прем	а полу, 2	017-2023	(Процена	ат)	
freq=Годишња; sex=Жене	e; age=0ð 25 (до 34 годин	ie; isced11=	Високо обр	азовање (н	ивои 5-8)	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Европска унија - 27 др	43.2	44.2	45.1	46.2	47.1	47.7	48.8
Данска	53.8	54.3	55.7	55.6	57.8	58.3	57.9
Хрватска	40	42.4	45.6	46.2	44.2	h	40.5
Србија	39	40.1	40.8	39.3	41.7	0	
Извор: Евростат							
Скуп података: SDG_04	_20, Ажури	ран: 12.12.	2024 23:00				
Доступне ознаке (у таб	белама):						
b=прекид временске с	ерије						

Ако за неки податак постоји више ознака (флагова), све ćе бити приказане у текстуалном пољу за коментаре.

Збирна статистика

Апликација може да креира збирну статистику о расположивости података за EU SDG индикаторе за изабрану земљу и годину. Генерисана табела на картици **ЗБИРНА СТАТИСТИКА** садржи детаљне информације за све SDG циљеве: укупан број индикатора за сваки циљ и број индикатора за које постоје подаци у бази података Евростата у том тренутку. Алгоритам који се овде користи је следећи: ако постоји барем један податак за индикатор у бази података, онда се рачуна да за тај индикатор постоје подаци.

Неке ћелије у колони **Расположиво** садрже коментаре (информације) који показују колико је "глобалних" индикатора у оквиру тог SDG циља. То су индикатори који имају податке само на нивоу ЕУ (или глобално), али не и на нивоу држава.

Десно од табеле налазе се пита графикони, који показују доступност података за SDG индикаторе, укупно и по сваком циљу посебно, за изабрану земљу и годину.

На доњој слици је приказана табела генерисана за Србију, да би се добио увид о доступности података за EU SDG индикаторе за Србију за 2024. годину.

